

AUKOS INTERESAI SVARBIAUSI

VALENSIJOS MIESTO POLICIJA III

AUKOS INTERESAI -
SVARBIAUSI!

EUROPOS KOMISIJA
LAISVĖS, TEISINGUMO IR SAUGUMO
GENERALINIS DIREKTORATAS

2013 RUGSĖJIS

P V F

TEISĖTVARKOS SRITIS

1.- ĮŽANGA:

- **Baudžiamasis procesas:**
 - skirtas apibrėžti baudžiamąją atsakomybę
 - visapusiška AUKOS apsauga.
- **Vengti nereikalingų liudijimų teismuose**
- **Vengti tiesioginio AUKOS ir SMURTAUTOJO kontakto teismo proceso metu**
- **Teisėtvarkos institucija turi užtikrinti orų elgesį su auka viso teismo proceso metu.**

P V F

2 . TINKAMAS ELGESYS SU AUKOMIS

2.1. Aukos teisių apsauga

Teisėtų interesų pripažinimas

Ypatingas elgesys

Apklausa tik būtiniausiu atveju

Aukos saugumo, intymumo ir vaizdinės medžiagos neplatavimo užtikrinimas

Vengti AUKOS ir SMURTAUTOJO kontakto

Sudaryti sąlygas, kad liudijimas būtų logiškas ir tikras

P V F

2 . TINKAMAS ELGESYS SU AUKOMIS

2.2. Asmeninė informacija

Kalba be teisinio žargano

Minimalus turinys

AUKA – bylos šalis

Galimybė būti atstovaujama advokato

Informavimas apie prokuroro vaidmenį

Galimybė atlikti veiksmus

Informavimas apie teisinę bei su įkalinimu susijusią SMURTAUTOJO padėtį

P V F

2 . TINKAMAS ELGESYS SU AUKOMIS

2.3. Nedelsiant duodami parodymai

Greita ir efektyvi teismo reakcija:

AUKAI kelia pasitikėjimą

greitas baudžiamasis atsakas

objektyvus aukos liudijimas

P V F

2 . TINKAMAS ELGESYS SU AUKOMIS

2.4. Integruotas žalos atlyginimas ir sveikatos atstatymas

VERTINIMAS :

Fiziniai sužalojimai:

- Medicininė pažyma apie sužalojimus

Psichologinė būklė:

- psichinė būklė
- psichopatologinės būklės vertinimas
- gydymas ir išgijimui reikalingas laikas

P V F

2 . TINKAMAS ELGESYS SU AUKOMIS

2.5. Koordinavimas su kitomis institucijomis

KOORDINACIJA tarp baudžiamajame procese dalyvaujančių institucijų

IŠTEKLIŲ optimizavimas

VEIKLOS PROTOKOLŲ sudarymas

P V F

GERA PROCESINĚ PRAKTIKA

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.1. Ikiteisminio bylos nagrinėjimo trukmė

Galimybė grąžinti bylos nagrinėjimą į ikiteisminio tyrimo stadiją

Galimybė skirti aukai apsaugos priemonės

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.2. Pasikartojančių ataskaitų vengimas

Įvertinti proceso metu prašomų ataskaitų tikslumą

Dėmesys nusikaltimo kvalifikavimui
- seksualinis nusikaltimas

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.3. Kryžminiai pareiškimai

Patirtų sužalojimų vertinimas

Apjungti pareiškimus į vieną procesą

Jei įmanoma, perduoti specializuotiems teismams

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.4. Aukos nukreipimas į pagalbos tarnybas, jei auka smurtautojui atleido

Aukos prieiga prie pagalbos priemonių
NĖsiejama su baudžiamojo proceso
baigtimi

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.5. Vengti nereikalingo vilkinimo

Tinkamai sudarytas šaukimo į teismą grafikas

Didesnis dėmesys aukai ir didesnis aukos pasitenkinimas

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.6. Vaikų lankymo grafikas

Dėmesys, kad vaikai nebūtų naudojami tolimesniam smurtavimui

Nustatyti nepilnamečių paėmimo ir grąžinimo grafiką

P V F

3 . GERA PROCESINĖ PRAKTIKA

3.7. Pagrindiniai teismo veiksmų principai, susidūrus su smurto lyties pagrindu atveju

LYČIŲ LYGYBĖ kaip pamatinis teisinės sistemos principas

Įstatymų interpretavimas iš LYTIES PERSPEKTYVOS

Neseksistinės kalbos vartojimas

P V F

PASIŪLIMAI IR REKOMENDACIJOS

P V F

4 . PASIŪLYMAI IR REKOMENDACIJOS

4.1. Specialių teismų, nagrinėjančių smurto lyties pagrindu atvejus, steigimas

Kompetentingi baudžiamojoje ir civilinėje srityje

Galimybė imtis priemonių skubos tvarka

P V F

4 . PASIŪLIMAI IR REKOMENDACIJOS

4.2. Apsaugos priemonės

Priemonės aukai apsaugoti

Atitinka šias prielaidas:

- reali grėsmė fiziniam ar moraliniam integralumui
- smurtas šeimos rate
- ypač pažeidžiamos aukos
- ryšys: esamas ar buvęs gyvenimo draugas

P V F

4 . PASIŪLIMAI IR REKOMENDACIJOS

4.2.1.- BAUDŽIAMOJO pobūdžio priemonės

Draudimas gyventi ar lankytis tam tikroje vietoje

Draudimas artintis prie aukos ar su ja bendrauti

Ginklų konfiskavimas

P V F

4 . PASIŪLIMAI IR REKOMENDACIJOS

4.2.2.- CIVILINIO pobūdžio priemonės

Naudojimasis šeimos būstu

Lankymo grafikas

Išmokos ir kompensacijos

Kitos priemonės nepilnamečių saugumui užtikrinti

P V F

**SMURTAS ŠEIMOJE IR (ARBA)
LYTIES PAGRINDU KAIP
NUSIKALTIMAS**

P V F

5. Smurtas šeimoje ir (arba) lyties pagrindu kaip nusikaltimas

Baudžiamas bet koks smurtinis elgesys, kuriuo siekiama priversti šeimos narį paklusti kito šeimos nario valiai

Ir kita baudžiamoji veika, jei ji vyksta šeimos rate

P V F

5.1 Pavyzdys: kvalifikacija pagal Ispanijos BK

153 straipsnis – Atsitiktinis smurtinis elgesys

173 straipsnis – Nuolatinis smurtinis elgesys

P V F

**EUROPOS DIREKTYVOS IR
REKOMENDACIJOS**

P V F

6 . EUROPOS DIREKTYVOS IR REKOMENDACIJOS

6.1.- STAMBULO KONVENCIJA 2011/05/11

Kriminalizuojamos įvairios smurto prieš moteris formos

Specialūs stebėjimo mechanizmai

Profesionalų apmokymas ir informavimas

Susijusių institucijų tarpusavio koordinavimo ir bendradarbiavimo mechanizmų nustatymas

Visapusiška aukos apsauga

Apsaugos priemonių nustatymas

P V F

6 . EUROPOS DIREKTYVOS IR REKOMENDACIJOS

6.2.- 2011 gruodžio 13 Direktyva 2011/99/ES

Sukuriamas Europos apsaugos orderis

Galioja visose ES valstybėse narėse

Taikomas net nepriėmus galutinio sprendimo

Taikomas ir aukos artimiesiems

Įsigalioja ne vėliau kaip nuo **2015 sausio 11**

P V F

6 . EUROPOS DIREKTYVOS IR REKOMENDACIJOS

6.3.- 2012 spalio 25 Direktyva 2012/29/ES

Baudžiamojo atstatomojo teisingumo modelis

Auka – dėmesio centre

Įvairiapusė specialistų pagalba

Ypatingas dėmesys antrinei viktimizacijai

Veiksminga apsauga teismo proceso metu

Įsigalios per ateinančius 3 metus